

Kitűnő felkészültségű, fiatal zongoraművész ismerünk meg szerdán este a zenekonzervatórium hangversenytermében. *Druga József*, a zenei szakközépiskola tanára, a jó muzsikusi attitűdjével lépett pódiumra, s igazolta: igényes műsorát meg is valósítja technikai és zenei vonalon. *Bach: Kromatikus fantázia és fúgájában* a barokk stílus hibátlan értelmezésével tűnt ki, a fantáziában az orgonaszerű rögtönzés virtuozitásával, a fúgában a szigorú polifónia feyelmével aratott megérdemelt sikert. Hasonló produkció volt *Bach: Esz-dúr francia szvitje*, bár ez a kamarazene kissé súlyosabb és hangosabb volt a kelletténél. *Beethoven* világában még idegenebbül mozgott a művész, s ezért a technika csillogása helyenként túlsúlyba került. A ritkán hallható *F-dúr szonáta* (op. 54.) egyenlenségeket mutatott, mind a Menuetto témaanyagának szélsőséges dinamikájú beállításában, mind az Allegro elstetett tempóvételében. Teljes technikai tudásához illő, magasszintű teljesítmény volt *Brahms: Variációk és fúga egy Händel témára* című remekművének tolmácsolása.

Szatmári Géza

Ki a megmondhatója, meddig festik falra az ördögöt krimispecialistáink. Mert odáig még rendben van, hogy manapság filmjeinken nehéz eldönteni egy precíz kitervelt családiról, vajon gyilkosság-e vagy már művészet. A bűnözők ugyanis is gracióz ügyességgel, közbömbös fapofával, ördögi fuffanggal és angyali nyugalommal dolgoznak, semmi képp sem átlagemberek. Persze ki állítja róluk, hogy szürke, hétköznapi maskarák? A rendőrségen történetesen az általánosnál kedvezőtlenebb elbánásban részesülnek. Filmjeinken viszont éles logikájukkal, állhatatos ragaszkodásukkal, szüntelen érzelmeikkel különbnek tűnnek a pozitív hőskönl. És van egy társadalmilag felettebb káros, csökönyös beidegzettségük: bulldog-szívóssággal vadászák — és fedezik fel — a világmárkás magyar tudósokat. Szinte nincs magyar krimi, ahol ne szűrnének kést valamelyik hírneves professzorunk hátába.

A végelgyengülésre szánt szegény hazai tudományért aggodással figyeltem Rubin Szilárd novelláját, meg tegnap moziban a belőle készült új magyar krimi, a *Kártyavár*. (Jóllehet hosszútávú percekig haszalanul pislogtam a széles vászonra, mert a sok éjszakai felvételől több négyzetméteren

szinte semmi sem látszott). Ebből azonban megtudtam: humanista gengszterrel, esztétikai érzékkel megáldott gyilkosról lehet szó, aki mellőzte a konyhakést, s a civilizált technika vívmányával, pisztollyal dolgozott. (Hintsch György rendezte). Aztán megtudtam a bűnös személyét is, a film végén. (Nem Páger Antal.) Ami közben történt — mi tagad,

marokizzasztó volt — kevésbé érdekelt. Ekkor fundáltam ki, hogyan kellene végre megbüntetni az ilyen filmeket. Például, ha eláruljuk a tettest. Kétségek közt írom a sorokat: mondjam, ne mondjam, mondjam, ne mondjam...

Üsse kö, ez egyszer megúsztá.

N. L.

Egy férfi és egy nő

Nálunk Magyarországon, sajnos, úgy alakult, hogy — bizonyos rossz hágyományok konzerválódása miatt is — művészeti divatok esztétikai törvényé válnak. Ami más, mint az éppen uralkodó, pillanatnyi divat, az már egyáltalán rossz is. Most éppen az a divat, ami a magányt, a meghasonlást, a családottságot és a céltalanságot ábrázolja.

Hogy mennyire rossz és tévútra vezet ez az egyetlen megoldásra esküvés, annak aligha van és lehet jobb bizonyítéka a filmművészetben, mint ez az *Egy férfi és egy nő* című francia alkotás. A már jellemzett légkörben, amelyben

szinte odáig jutottunk, hogy csak az elidegenedés problémakörébe tartozó alkotások számítanak „igazi” művészetnek, egy francia fiatalember, a 26 éves Claude Lelouch olyan filmet csinált, amely mindannak az ellenkezője, ami éppen divat. Filmje — egyébként a negyedik műve (az első 1960-ban, húsz éves korában csinálta) — arról beszél, hogy mennyi szépség van az életben, még ebben a mai világban sem reménytelen társat találni magunknak, s hogy milyen nagy ereje van az őszite, igaz érzéseknek. Milyen hatással? A film Cannesban nagydíjat és ezenkívül két Oscar-díjat kapott.

Nincs szükségképpen és törvénytörően magányra kárthatva az ember; ezt mondja el Lelouch. A történet arról szól, hogy két egyedül élő ember, egy férfi és egy nő, véletlenül találkozik és aztán megszereti egymást. Ez a divatos esztétika törvényei szerint bizonyára banálisnak bélyegzett történet végtelen egyszerűséggel, lírával, majdhogynem gyengédséggel tárul fel a filmben, amelynek „Rétségkívül” feltűnő és kiemelkedő hatásténnyezői között az egyszerűség áll az első helyen.

Ennek ugyan ellentmond a film néhol kimódoltnak tűnő sajátos szindramaturgiája, viszont erősíti a két főszereplő, a most is gyönyörű Anouk Aimée és a rokonszenves Jean-Louis Trintignant őszinte játéka.

O. L.

Nyugdíjas egészségügyi behívhatók

Az egészségügyi és a munkaügyi minisztérium rendelkezést adott ki, amely lehetővé teszi, hogy az influenza-járványra tekintettel az egészségügyi és szociális intézmények betegség vagy más ok miatt távollevő dolgozóikat nyugdíjasokkal helyettesíthessék.

Elbűcsüztatták Waldapfel Józsefet

Csütörtökön a Farkasréti temetőben a tudományos és irodalmi élet széleskörű, mély részvételével kísérve elbűcsüztatták Waldapfel József akadémikust, irodalomtudományunk kiemelkedő művelőjét.

Tolnai Gábor akadémikus

Lepisszentették

A tanácsuléseken ott vannak mindig a különböző szakigazgatási szervek képviselői, osztályvezetők, csoportvezetők is. Egyrészt azért, hogy a tanácsok felszólalásaiból, interpellációkból, javaslatokból, közérdekű bejelentésekből jegezzék, ami rájuk vonatkozik, hogy a problémák megoldásában intézkedhessenek; másrészt pedig tőlük is kérhetnek a tanácsulésen választ egy-egy ügyvitelről, folyamatban levő munkáról, vagy annak elmaradásáról. A tanácsok osztályvezetői, csoportvezetői a maguk területén felelős beosztásban képviselik a szocialista közigazgatást, közvetlenül intézik a lakosság ügyes bajos dolgait. E hatáskörüket ismerik a választók, és képviselőik, a tanácsok.

Történt az egyik szegedi kerületi tanács ülésén, hogy X. Y. tanácsag sürgette egy villamosvonalon az átszállási lehetőségek megteremtését. Valamit már intézkedhetek ebben a dologban, mert Z. csoportvezető, az érintett szakigazgatási szerv képviselője azonnal szólásra jelentkezett, hogy

a tanácsagnak szakszerű és kielégítő választ adjon. — Hagyja csak, Z. elvtárs, majd mi innen válaszolunk a kérdésre! — hangzott a lepisszentés az elnökségi asztaltól. A pillanatnyi feszültségben, dermedésben Z. csoportvezető kollégái kuncogtak és „okultak”, mert nem ók jártak pórul. Több tanácsag is mosolygott a tekintély eme csorbulásán.

És „onnan” elhangzott a válasz, hogy írunk ide és oda, s az eredményről értesítést kap X. Y. Lehet, hogy választék ennél többet vagy kevesebbet tudott volna mondani Z. csoportvezető. De ha már úgy adódott, hogy a probléma megoldásának gazdáként szólni akart, hagy-ni kellett volna. Az elnökségi asztaltól viszont ki lehetett volna még egészíteni a mondandót, ha az nem lett volna teljes.

Igy többen azzal távoztak a tanácsulésről, hogy ez részletkérdésben nem tudták meg a valót, mert Z. csoportvezetőt csak úgy engedték a tanácsulésen, véleményével viszont nem jutott szóhoz.

L. F.

Képernyő

Interjú a fasizmussal

Wolfgang Joachim Ballmeyer tábornokot, volt SS Obergruppenführert 1948-ban a nürnbergi katonai törvényszék 15 évi fegyházra ítélte. A tábornok, aki a tárgyaláson tettének (egy sziget 120 ezer lakosának kiirtása) súlyát egészen magára vállalta, hétesztendei börtön után kiegészítő valamást nyújtott fel, melyben több Wermacht-vezetőt is a felelősség részesevé tett. Kiszabadulása után elvonult a világ zajától: egy fészeralkalmatoságú barakkban rendezkedett be tisztiszolgájával — ám ott a világlapok tudósítói egymásnak adják a kilincset. Ballmeyer tehát változatlanul az érdeklődés homlokterében maradt.

Tőle kér interjú Rafal Daves amerikai újságíró, amikor Kazimierz Brandys — ismert lengyel író — novellájának utasítása szerint bekopogtat a remete-tábornok „rezidenciáján”. De aki ismeri az interjú kérdéseleket szabályait, érthető tanácsalansággal csodálkozik rá a tévejére, hiszen az a fajta teszt módszer, ahogyan a fiatalember faggatja páciensét, egészen más előjeli, mint általában az interjú. Kezdődik ott, hogy Daves noteszt annyiban érdekli a fasizmus, amennyiben kideríthető a hőhérok belső, lélektani állapotának és a külső történelmi tényezőknél viszony, aránya a tömegverengés időpontjában. Nem arra kíváncsi, mit csinált a tábornok, hanem mit érzett az egészségügyi és szociális intézmények betegség vagy más ok miatt távollevő dolgozóikat nyugdíjasokkal helyettesíthessék.

Az újságíró megborrad. Nem ilyen interjúra készült. Szállodai szobáját parfümlatban hagyta el, ágya még meleg az éjszakai flörtől, s alig néhány órával később másik meztelenségbe, a bün racionális contvázába botlik. Már arra kíváncsi: képes lenne-e, mint áldozat, gyilkolni saját életéért? Brandys novellája az amerikai fiatalember katharizist vezetője: a riporterből riportalyan válik.

A novellát *Interjú Ballmeyer tábornokkal* címmel fordította át a képernyő két dimenziójára Sipos Tamás, Mészöly Dezső dramatizálta, a lengyel Andrzej Konic rendezte — s szerda este mutatta be a televízió. Ha lehet hinni az ilyen természetű novellák filmre komponálásában — sikerrel. Főszerepeiben Básti Lajos náci-ügögt suhogató, kitűnő alakításával találkozunk, Igldi István viszont haszalanul keresett szinkront öle idegen újságíró-szerepével.

Nikolényi István

Értesitem

a kedves építőtőmet, hogy Szeged, Földműves u. 20/n szám alól Hattyastelep, Szent Imre u. 13. szám alá költöztem. Mindentéle közműves munkát vállalok. Nógrádi László közművesmester. XS. 133 500